

Parter

1. NCC Industry AB, 556302-3307, 170 80 Solna

Ombud: Advokaterna AA och BB.

2. Peab Asfalt AB, 556098-8122, 260 92 Förslöv

Ombud: Advokat CC.

3. Skanska Industrial Solutions AB, 556793-1638, c/o Skanska Sverige AB, 112 74 Stockholm

Ombud: Advokat DD.

Saken

Misstänkt konkurrensbegränsande samarbete; nu fråga om godtagande av frivilliga åtaganden förenade med vite enligt 3 kap. 4 § 1 st. och 6 kap. 1 § 3 st. konkurrenslagen (2008:579)

Beslut

Konkurrensverket godtar NCC Industry AB:s åtagande, se bilaga 1, vid vite om två miljoner (2 000 000) kronor.

Konkurrensverket godtar Peab Asfalt AB:s åtagande, se bilaga 2, vid vite om två miljoner (2 000 000) kronor.

Konkurrensverket godtar Skanska Industrial Solutions AB:s åtagande, se bilaga 3, vid vite om två miljoner (2 000 000) kronor.

Beslutet att godta åtagandena gäller omedelbart och fram till och med den 18 november 2024.

Konkurrensverket avslutar utredningen.

Konkurrensverkets skäl

Konkurrensverket har utrett ett informationsutbyte i asfaltbranschen.

Utredningen har inriktats på frågan huruvida asfaltproducenterna NCC Industry AB (NCC Industry), Peab Asfalt AB (Peab) och Skanska Industrial Solutions AB (SIS), företagen, har överträtt förbudet mot konkurrensbegränsande samarbete i 2 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:579), KL, och artikel 101 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, FEUF.

Det aktuella informationsutbytet avser produktionsvolymen asfaltmassa för flera producenter i följande svenska län: Stockholm, Uppsala, Södermanland, Östergötland, Jönköping, Örebro, Västmanlands och Gotland¹ (region öst). Det har pågått i vart fall sedan 2007.

Utbytet har i regel skett två gånger om året, en gång under januari och en gång under september. Den utbytta informationen har vid båda dessa tidpunkter avsett uppgifter om produktionsvolymen asfaltmassa i ton vid respektive företags respektive asfaltverk i länen i region öst. I september har utbytet omfattat dels information om faktiska produktionsvolymen asfaltmassa under perioden januari–augusti innevarande år, dels en prognos för hur många ton asfaltmassa som kommer att produceras under hela innevarande år. I januari, efterföljande år, har utbytet omfattat information om faktiskt producerade ton asfaltmassa under hela föregående år. Vidare har den produktionsprognos för helåret som lämnats föregående september i regel återupprepats vid januariutbytet.

Förbudet i 2 kap. 1 § KL och artikel 101 FEUF

Förbudet i 2 kap. 1 § KL och 101 FEUF gäller avtal och samordnade förfaranden mellan företag som har till syfte eller resultat att hindra, begränsa eller snedvrida konkurrensen på marknaden på ett märkbart sätt.

Utbyte av information mellan konkurrenter kan strida mot konkurrensreglerna när utbytet minskar eller undanröjer graden av osäkerhet om den relevanta marknads funktion och följaktligen begränsar konkurrensen mellan företagen. Grundtanken bakom konkurrensreglerna är att varje företag självständigt ska bestämma sitt agerande på marknaden.

Vid bedömningen av hur ett informationsutbyte påverkar konkurrensen tas hänsyn dels till marknads egenskaper, dels till vilken typ av information som utbyts.²

¹ Gotlands län har omfattats från och med 2013.

² Riktlinjer för tillämpningen av artikel 101 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på horisontella samarbetsavtal (2011/C 11/01).



Vad gäller marknadens egenskaper är det generellt mer sannolikt att företag uppnår samverkan på marknader som är tillräckligt koncentrerade, öppna, okomplicerade, stabila och symmetriska.

Avseende typen av information fokuserar bedömningen främst på frågan om informationen som utbyts är strategisk, och därmed minskar den strategiska osäkerheten på marknaden. I allmänhet är information som avser priser och kvantiteter mest strategisk, följt av information om kostnader och efterfrågan. Den strategiska nyttan beror även på informationens aggregeringsnivå, ålder, utbytets frekvens och marknadskontexten i vilken den utbyts. Vidare påverkas bedömningen av företagets marknadstäckning, och om informationen är offentlig eller görs offentlig genom utbytet. Generellt gäller att ett informationsutbyte som består av individualiserad, för företagen strategiskt viktig, framåtblickande information, med högre sannolikhet kan bedömas som konkurrensbegränsande. Ett informationsutbyte måste dock alltid analyseras i sitt sammanhang.

Konkurrensverkets utredning

För att sätta den utbytta informationen i sitt sammanhang har Konkurrensverket bl.a. utrett kopplingen mellan produktion och utläggning av asfaltmassa, upphandlingsmönster, transparens, betydelsen av att asfaltmassa är en färskvara, prissättning och produktionsplanering. De utredningsåtgärder som genomförts omfattar bl.a. förhör och ålägganden till marknadsaktörer att inkomma med uppgifter. Konkurrensverket har även haft statusmöten med företagen, som aktivt medverkat i utredningen.

Åtagande enligt 3 kap. 4 § KL

Har fråga uppkommit om ett företag överträder förbudet i 2 kap. 1 § KL eller i artikel 101 FEUF, kan ett åtagande från företaget ge Konkurrensverket anledning att inte ingripa. Konkurrensverkets beslut att godta åtagandet får avse en begränsad tid. Detta framgår av 3 kap. 4 § 1 st. KL.

NCC Industry, Peab och SIS har under utredningen inkommit med frivilliga åtaganden. Dessa åtaganden är i sak jämförbara och innebär i korthet att företagen inte kommer att lämna den aktuella informationen till konkurrerande producenter. Företagen är de tre största asfaltproducenterna och står för huvuddelen av asfaltproduktionen i region öst. Mot denna bakgrund finner Konkurrensverket skäl att godta åtagandena och att avsluta utredningen i dess helhet.

Så länge Konkurrensverkets beslut att godta ett åtagande gäller får Konkurrensverket i de avseenden som åtagandet omfattar inte meddela ett åläggande enligt 3 kap. 1 eller 3 § KL. Konkurrensskadeavgift får enligt 3 kap. 7 § KL inte heller påföras för åtgärder som har vidtagits under den tid då ett beslut om att godta åtagande har gällt, om åtgärderna är förenliga med beslutet.

Konkurrensverket anser att beslutet att godta åtagandena ska vara tidsbegränsat till fem år.

Vite

Ett åtagande får förenas med vite, enligt 6 kap. 1 § 3 st. KL.

Enligt 3 § lagen (1985:206) om viten ska vite fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå denne att följa det beslut som är förenat med vitet.

Konkurrensverket anser efter en samlad bedömning av omständigheterna i ärendet att vitesbeloppet ska bestämmas till två miljoner (2 000 000) kronor för respektive företag.

Särskild talan

Konkurrensverkets beslut att godta ett åtagande kan inte överklagas. Detta följer av 7 kap. 1 § KL.

Ett företag som berörs av beslutet kan enligt 3 kap. 2 § KL väcka talan om åläggande enligt 3 kap. 1 § KL. Talan ska enligt 8 kap. 1 § 1 KL väckas vid Patent- och marknadsdomstolen.

Detta beslut har fattats av generaldirektören. Föredragande har varit sakkunniga Helena Höök.

Rikard Jermsten

Helena Höök

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats.

Bilagor

NCC Industrys åtagande
Peabs åtagande
SIS åtagande

2019-10-04

Dnr 630/2017 - Åtaganden enligt 3 kap. 4 § konkurrenslagen

I enlighet med 3 kap. 4 § konkurrenslagen är NCC Industry AB ("NCC Industry") berett att göra följande åtaganden i rubricerat ärende.

Vare sig det faktum att åtagandena lämnas eller innehållet i dessa ska förstås eller tolkas som att NCC Industry har överträtt gällande konkurrenslagstiftning, eller bekräftar eller medger sådan överträdelse. Åtagandena lämnas under förutsättning att Konkurrensverket avslutar sin utredning i ärendet utan att fastslå eller kommunicera att det har skett en överträdelse av konkurrensreglerna.

NCC Industry har sedan man fick kännedom om den aktuella utredningen upphört att utbyta prognostiserade och faktiska produktionsvolymerna med konkurrerande asfaltproducenter. NCC Industry har aktivt samarbetat fullt ut i Konkurrensverkets utredning för att redovisa samt klarlägga samtliga förhållanden och omständigheter kring förfarandet som skulle kunna ha betydelse för utredningen. Den utbytta informationen har enbart nyttjats för intern marknadsandelsuppskattning i syfte att illustrera NCC Industrys marknadsställning inom asfaltproduktion. Förfarandet har inte medfört någon skada för kunder på marknaden.

På ovanstående villkor erbjuder NCC Industry följande åtaganden:

- 1 Utbyte av prognostiserade produktionsvolymerna
 - 1.1 NCC Industry åtar sig att inte lämna individualiserad information till konkurrerande asfaltproducenter om NCC Industrys eller konkurrerande asfaltproducenters prognostiserade produktionsvolymerna asfaltmassa per asfaltverk eller län i Region Öst.
- 2 Utbyte av faktiska produktionsvolymerna under innevarande år
 - 2.1 NCC Industry åtar sig att inte lämna individualiserad information till konkurrerande asfaltproducenter avseende NCC Industrys eller konkurrerande asfaltproducenters faktiska produktionsvolymerna asfaltmassa per asfaltverk eller län i Region Öst avseende innevarande år

produktion, eller under januari månad lämna sådan information om närmast föregående år.

3 Tidsram

3.1 NCC Industry kommer att implementera dessa åtaganden från datumet för Konkurrensverkets beslut om godtagande av åtaganden.

3.2 Åtagandena lämnas en period om 5 år följande det datum som anges i punkt 3.1.

4 Definitioner

”**Region Öst**” innefattar följande län; Stockholms län, Uppsala län, Södermanlands län, Östergötlands län, Jönköpings län, Gotlands län, Örebro län och Västmanlands län.

Upprättat av:

NCC INDUSTRY AB

Till
Konkurrensverket

Dnr 630/2017

FRIVILLIGT ÅTAGANDE

Peab Asfalt AB, 556098-8122, (**Peab**) gör härmed följande åtagande med hänvisning till 3 kap. 4 § 1 st konkurrenslagen (2008:579) (**KL**).

A. Bakgrund

1. Konkurrensverkets utredning avser ett informationsutbyte (**Informationsutbytet**) som har ägt rum två gånger per år, normalt en gång under januari och en gång under september, mellan ett antal företag i asfaltbranschen och som har avsett uppgifter om produktionsvolym (ton) asfaltmassa per asfaltverk i Region Öst. I september har utbytet omfattat dels information om faktiska produktionsvolym asfaltmassa under perioden januari-augusti innevarande år, dels en prognos för hur många ton asfaltmassa som kommer att produceras under hela innevarande år. I januari, efterföljande år, har utbytet omfattat information om faktiskt producerade ton asfaltmassa under hela föregående år. Vidare har den prognos för helåret som lämnats föregående september i regel återupprepats vid januariutbytet.
2. Med Region Öst avses i detta åtagande Stockholms län (AB), Uppsala län (C), Södermanlands län (D), Östergötlands län (E), Jönköpings län (F), Örebro län (T), Västmanlands län (U) och Gotlands län (I).
3. Peab deltar inte längre i Informationsutbytet.
4. Peab anser inte att Informationsutbytet har haft ett konkurrensbegränsande syfte eller att det har medfört några konkurrensbegränsande effekter i strid mot 2 kap. 1 § KL eller artikel 101 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.
5. Detta åtagande lämnas under förutsättning att Konkurrensverket avslutar utredningen utan att vare sig slutligt eller preliminärt fastslå att Peab har gjort sig skyldigt till en överträdelse av konkurrensreglerna samt under förutsättning att Konkurrensverket vid en och samma tidpunkt meddelar beslut att godta åtaganden från Peab, Skanska och NCC.

B. Åtagande

6. Peab åtar sig att inte återuppta sitt deltagande i Informationsutbytet.

7. Peab åtar sig specifikt (i) att inte lämna uppgifter till andra producenter av asfaltmassa om Peabs eller andra företags prognostiserade produktionsvolym av asfaltmassa per asfaltverk eller län inom Region Öst, (ii) att inte lämna uppgifter till andra producenter av asfaltmassa om Peabs eller andra företags faktiska produktionsvolym av asfaltmassa per asfaltverk eller län inom Region Öst avseende innevarande års produktion samt (iii) att inte under januari månad lämna uppgifter till andra producenter av asfaltmassa om Peabs eller andra företags faktiska produktionsvolym av asfaltmassa per asfaltverk eller län inom Region Öst avseende närmast föregående års produktion.

C. Tidsperiod

8. Åtagandet gäller i fem (5) år från Konkurrensverkets beslut att godta åtagandet.

26 september 2019

Peab Asfalt AB

Konkurrensverket

103 85 Stockholm

Åtagande enligt 3 kap. 4 § konkurrenslagen (2008:579)

Dnr 630/2017 Skanska Industrial Solutions AB m.fl.

Skanska Industrial Solutions AB ("SIS") lämnar i anledning av Konkurrensverkets utredning med dnr 630/2017 följande åtagande enligt 3 kap. 4 § konkurrenslagen.

Utredningen och SIS inställning m.m.

Konkurrensverket har inom ramen för ärende med dnr 630/2017 utrett bl.a. SIS insamling av statistik och information om produktionsvolymen asfaltmassa på den svenska marknaden.

Enligt SIS uppfattning har informationsinsamlingen och det utbyte som förekommit med andra asfaltproducenter inom ramen för insamlingen inte utgjort ett konkurrensbegränsande avtal eller samordnat förfarande enligt 2 kap. 1 § konkurrenslagen. Någon överträdelse av konkurrenslagen har inte förekommit.

Den information som har samlats in har sammanställts av SIS tillsammans med annan information om asfaltmarknaden i Sverige i en sedvanlig, intern, statistiksamling, som inte använts i SIS prissättningsarbete. Den information som inhämtats från andra asfaltproducenter har i mycket stor utsträckning varit tillgänglig även från offentliga källor (tilldelningsbeslut i upphandlingsförfaranden). Under alla förhållanden står det klart att den mycket stora överkapacitet som råder på den svenska marknaden, och för samtliga enskilda asfaltverk i Sverige, samt med beaktande av att asfaltmassa är en färskvara, innebär att uppgifter om producerade volymer asfaltmassa helt saknar betydelse för marknadsaktörernas beteende i konkurrenshänseende.

Åtagande

I syfte att undanröja Konkurrensverkets varje betänklighet mot det informationsutbyte som utreds inom ramen för ärendet med dnr 630/2017 och i syfte att Konkurrensverket ska kunna avsluta utredningen utan vidare åtgärder lämnar SIS följande åtagande till Konkurrensverket.

SIS åtar sig:

- **att inte lämna information till andra asfaltsproducenter om SIS eller andra företags prognosticerade produktionsvolymen asfaltsmassa per asfaltverk eller län i region Öst, och**
- **att inte lämna information till andra asfaltsproducenter avseende SIS eller andra företags faktiska produktionsvolymen asfaltsmassa per asfaltverk eller län i region Öst avseende innevarande års produktion, eller under januari månad lämna sådan information om närmast föregående år.**

Stockholm den 1 oktober 2019

Skanska Industrial Solutions AB